

vele szemben. A torony alatt erre azon tanakodtak, hogy lehetne mégis nyélbe ütni a dolgot úgy, hogy a város méltányolja ugyan a miniszter kívánságát, de anyagi erején túl nem ígér semmit. A tanácsnak az a gondolata támadt, hogy összehívja a népnevelési bizottságot és ennek a véleményét hallgatja meg és terjeszti föl a miniszterhez előbb a kényes és megoldásra rég megérett ügyben.

Ma délelőtt ült össze a népnevelési bizottság Gaál Endre dr. tanácsos elnöklésével. Az előadó hosszasan ismertette az ügyet, elmondotta, hogy a város a szegedi jótékony négyesülettel, továbbá Járossy Lajos királyi tanfelügyelővel folytatott tárgyalások eredményeként ajánlott föl a miniszternek 300,000 koronát az óvóiskola építési költségeire azzal a feltétellel, hogy azt az összeget 30,000 koronás részletekben tíz év alatt folyósítani fogja. Ennek az ajánlatnak a fentartásával javasolta Gaál Endre dr., hogy a kultuszminiszter óhajához képest:

1. a város évi 12,000 koronával járuljon hozzá az óvóiskolák fentartási költségei-

hez; 2. ahol a városnak óvóiskolák céljaira alkalmas telkei vannak, ott ezekből megfelelő nagyságu területet *díjtalanul* bocsásson az állam rendelkezésére. Ezzel szemben kéri a város a minisztertől:

1. hogy vegye át az állam az összes óvóiskolákat és *építtessen egyelőre tizenkét új óvóiskolát*;

2. majd a szükséghez képest fokozatosan több új óvóiskolát;

3. az építési és fentartási költségeknek a város által följárulott összegeken túllépő részét az állam a maga terhére vállalja el.

Obláth Lipót bizottsági tag szolt hozzá az előterjesztéshez. Tuláságosan soknak találta ezeket az áldozatokat és azt mondotta, hogy kisebb áron próbálja meg a város az államosítás kieszközölését. Az előadó tanácsosnak ezzel szemben aggodalmai voltak az iránt, hogy a kultuszminiszter nem követeli majd még több áldozatot. A kérdést végül mégis az előadó javaslata értelmében oldotta meg a bizottság és kimondotta, hogy a határozatot a tanfelügyelő útján fölterjeszti a miniszterhez.

Elégtételt kérünk!

Kiélesedett a Montenegróval való konfliktus.

(Saját tudósítónktól.) Bécsi jelentés szerint a *Fremdenblatt* ma esti száma hivatalosan közli, hogy a cettinjei ügyvivők utasítást kapott Bécsből, hogy a Szkutariban történt merényletek, valamint a pontokba szedett visszaélések miatt követeljen magyarázatot.

A *Neue Freie Presse* szintén szenzációs hírt közöl ma esti számában, amely szerint tudtára adta a monarchia a szerb kormányának, hogy nem vagyunk hajlandók tovább tűrni a vérontásokat Szkutari városában.

Pólából pedig ma az a jelentés tesz tanúságot a konfliktus kiélesedéséről, a mely elmondja, hogy hadihajóink úgy vannak felszerelve, hogy *ágyukat és katonákat azonnal partra szállíthassanak*.

Utasítás történt a monarchia részéről arra nézve is, hogy *Albánia függetlenségét a monarchia védelmével hajtsák végre* abban az esetben, ha Montenegro nem ad elégtételt s ha az eddigi magatartását meg nem változtatja.

Olaszország megmozdulásáról szintén több jelentés érkezett. Ezek szerint a legnagyobb figyelmet érdemel az, amely szerint Genuában nyolc kereskedelmi hajót béreltek az „albán flottatüntetésre”. Nyilvánvaló, hogy e hajók a csapat- és élelmiszer-szállításokat hivatott megkönnyíteni, ha a helyzet meg nem változása folytán arra kerül a sor . . .

A monarchiának Montenegróval támadt konfliktusára vonatkozólag a *bécsi* külügyminisztériumban ma a következő fölvilágosításokat adták a *Délmagyarország* munkatársának:

— A monarchia ma utasította cettinjei képviselőjét, hogy a legnagyobb energiával lépjen föl a montenegrói udvarnál s *követeljen teljes elégtételt* a monarchia zászlójának s a népjogoknak Szkutariban és San Giovanni di Meduában történt *tagadás megsértéséért*. A nagyhatalmak még nem adták át a Balkán-államok kormányainak a mediációs jegyzékeket, ez a lépés azonban minden pillanatban várható.

A nemzetközi helyzet a legutóbbi huszonegy órában mitsem változott.

A mai napon még ezek a jelentések érkeztek:

ELRETTENTŐ PÉLDAKÉPEN

Kattaró, március 20. Szkutariból érkezett jelentések *vigasztalannak írják le az ottani helyzetet*. Az élelmiszerek hiánya és a városban pusztító tüzek a lakosságot belekergetik a legnagyobb kétségbeesésbe. Az egészségügyi intézkedések rendkívül hiányosak, úgy, hogy a *betegségek terjednek* és mindinkább járványok alakjában lépnek föl. Dacára ennek, a lakosság fanatikusan tovább is azt követeli, hogy a várost ne adják át a montenegróiaknak, akik ellen a gyűlölet egyre fokozódik. *Esszád* pasa három embert, akik árulás gyanújába keveredtek, elrettentő példaul nyilvánosan *fölakasztattott*.

A MONARCHIA FÖLLÉPESE

Bécs, március 20. a *Fremdenblatt* mai száma szerint a cettinjei osztrák-magyar nagykövet *utasításokat kapott, hogy lépéseket tegyen a montenegrói kormánynál* a Djakovában és San Giovanni di Meduában történt események és Szkutari bombázása miatt.

TANÁCSKOZNAK A NAGYKÖVETEK

London, március 20. A nagykövetek tegnap délután tanácskozára ültek össze s ezen elhatározták, hogy utasítják a nagyhatalmak balkáni követeit a *mediációs jegyzék átnyújtására*. Ez a jegyzék tartalmazza a hatalmak tanácsait a szövetségesek által föllállított feltelekre vonatkozólag. Ezeket a tanácsokat *minden hatalom magáévé tette*. A nagykövetek holnap ismét összeülnek.

MARAKODNAK!

Szaloniki, március 20. Istipből ideérkezett jelentések szerint ott hétfőn *véres összeütközések támadtak a bolgárok és a szerbek között*, miközben a macedóniai szervezet két főemberét, Suchovot és Lazarov polgármestert *meggyilkolták*.

FEGYVERES MERÉNYLET A SKODRA ELLEN

Fiume, március 20. Az Ungaro-Croata Skodra nevű gőzösét — amint azt már jelentettük — Durazzó mellett a szerbek lefoglalták és kényszerítették, hogy részükre katonákat szállítson. A gőzös kalandjáról *Za-*

gabria Miklós helyetteskapitány egy újságírónak a következőket mondta el:

— Nemsokára hajónknak San Giovanni di Meduába való befutása után ki akartuk rakni az árukat, miközben odajött a révkapitány a montenegrói katonaság parancsnokával együtt és fölszólította *Blazsics kapitányt*, hogy a kikötőben lévő *négy görög gőzösről tartózkodó szerb csapatokat szállítsa partra*. Blazsics kijelentette, hogy a parancsot *nem hajlandó teljesíteni*, miután ő erre a nemzetközi tengerhajózási jog értelmében nem kötelezhető. A montenegrói katonai parancsnok ekkor *lelövésse fenyegette meg Blazsics kapitányt*. Az erőszaknak engedelmeskednünk kellett. Blazsics kapitány ép az egyik görög gőzöshöz ment, hogy átvegye a katonaságot, amikor nagy távolságból észrevette, hogy a kikötő felé teljes gőzzel egy hadihajó közeledik. A nagy gyorsasággal haladó hadihajóban fölismerte a *Hamidie-t*, a mely egyenesen a kikötőnek tartott és *bombázni kezdte a kikötőben levő hajókat*. Az öböl közepén levő két görög hajó teljes erővel menekülni igyekezett és a part közelében *mindkettő zátonyra jutott*. A Skodra a másik két görög hajóval együtt eljutott a molóhoz, kikerülve a Hamidie lőtávolságából.

Mi nagyon féltünk a Hamidie bombázásától és a hajót elhagyva, *futva egy erdőbe menekültünk*. Futás közben visszatekintve, láttuk, hogy *az egyik görög hajón felrobbant a rengeteg muníció és levegőbe röptek az emberek*. A hajók nemsokára *tüzet fogtak, égni kezdtek és a katonaság rémülten a tengerbe ugorva, menekülni igyekezett*. Nagyon sokan a vízbe fulltak, sokan pedig a robbanó bombáktól *pusztultak el*. A Hamidie látva, hogy az egyik görög hajó támadásra készül, hirtelen a nyílt tenger felé vette útját. Blazsics parancsnok ekkor mindannyiunkat a legénységgel együtt visszarendelt a Skodra-ra és hozzá akartunk látni a hajó rakományának kirakásához. Eközben odajött hozzánk a meduai révkapitány a montenegrói parancsnokkal és *Blazsics kapitányt velünk s a Skodra összes tisztjeivel együtt letartóztatta*, kijelentve, hogy nem eresztenek bennünket szabadon, mert osztrák kémeknek tartanak, akik elárulják, hogy mit láttak San Giovanni di Meduában. Helyettünk montenegróiakat rendeltek ki a hajóra és meghagyták nekik, hogy vegyék át a hajó parancsnokságát. A révkapitány utasította a géptiszteket, hogy engedelmeskedjenek a montenegróiak parancsainak, mindegyik mellé revolveres montenegrói katonát állítottak és megparancsolták a gépek elindítását. Közben a kikötői őrség ismét megadta a vészjelet, hogy a Hamidie visszatér, mire a montenegróiak ijedten megszöktek a Skodráról. Ilyképen mi megszabadultunk az őrségtől és ekkor Blazsics kapitány azonnal fölszedette a Skodra horgonyait, a kikötőből kifutva, teljes gőzzel indultunk Dulcigno felé. Dulcignóban *halálos fenyegetések* mellett reverzálist irattak alá Blazsics kapitánnyal, aki nem is tudja, hogy mi volt benne. Akármilyen aláírt volna, mert örült, hogy élve menekülhetett ebből a kalandból. Az afférról teljesen kimerítő és részletes jelentést készítettünk, amelyet a tengerészeti hatóság már fölterjesztett a külügyminisztériumnak.

Ebben a kinos ügyben a diplomáciai lépések már utban vannak. A külügyminisztérium minden igyekezetével azon lesz, hogy teljes elégtételt szerezzen a népjogok megsértéséért.

Dárday lemondott a Reformklub elnökségéről. Az általános, egyenlő, titkos választójog első harcos táborá, a *Reform-klub* rövid idő alatt másodszor kell, hogy elnököt cseréljen. Első vezérének, *Bánffy Dezső* bárónak halála után *Dárday Sándort*, a közigazgatási bíróság nyugalmazott alelnökét választotta meg elnökéül. Dárday, a kiváló jogász, a radikális eszmék lelkes katonájának mutatkozott s rövid működése alatt sok szim-